

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Znak kontroli	DOU.0701.2.2016
Nazwa i adres kontrolowanego archiwum	Archiwum Państwowe we Wrocławiu ul. Pomorska 2, 50-215 Wrocław
Temat kontroli	Wydawanie przez Archiwum zaświadczeń, uwierzytelnionych kopii i odpisów materiałów archiwalnych w sprawach potwierdzania tytułów własności.
Tryb kontroli	Zwykły
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2011 do 31 grudnia 2015 r.
Termin realizacji kontroli	Od 23 do 27 stycznia 2017 r. Kontrolę wpisano w książce kontroli pod pozycją 1.
Kontroler	– specjalista w Departamencie Organizacji i Udostępniania [Akta kontroli: zał. 1-5]
Formalnoprawne podstawy działalności archiwum.	Archiwum Państwowe we Wrocławiu zostało powołane obwieszczeniem Ministra Oświaty z dnia 17 grudnia 1946 r. o utworzeniu Archiwum Państwowego we Wrocławiu (Dz. Urz. Ministerstwa Oświaty Nr 12, poz. 392) i działa na podstawie: Statutu Archiwum Państwowego we Wrocławiu, nadanego decyzją nr 10 Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z dnia 15 marca 2016 r. w sprawie nadania statutu Archiwum Państwowemu we Wrocławiu.
Kierownictwo archiwum	Dyrektor dr Janusz Gołaszewski, powołany na stanowisko dyrektora Archiwum z dniem 17 grudnia 2012 r.

Wydawanie przez Archiwum zaświadczeń, uwierzytelnionych kopii i odpisów materiałów archiwalnych w sprawach potwierdzania tytułów własności.

W zakresie wydawania zaświadczeń, uwierzytelnionych odpisów i kopii materiałów archiwalnych w sprawach potwierdzania tytułów własności, kontroli podlegały w szczególności:

1. tryb załatwiania spraw,
2. sposób załatwiania sprawy i jej kompletność,
3. terminowość załatwiania spraw,
4. sposób dokonywania urzędowego potwierdzania informacji wydawanych z dokumentów,
5. analiza wykonania zaleceń pokontrolnych z poprzedniej kontroli w odpowiednim zakresie.

Kontroli podlegały sprawy zarejestrowane pod symbolami: 840 – Kwerendy dla instytucji krajowych, 841 – Kwerendy dla osób prywatnych w kraju, 842 – Kwerendy dla instytucji zagranicznych, 843 – Kwerendy dla osób prywatnych z zagranicy oraz 6341 – Kwerendy dla podmiotów działających na terenie kraju, 6342 – Kwerendy dla osób fizycznych w kraju, 6343 – Kwerendy dla podmiotów działających poza granicami kraju, 6344 – Kwerendy dla osób fizycznych z zagranicy, za lata 2011-2015.

1. Tryb załatwiania spraw.

W trakcie kontroli szczegółowo przejrano kilkadziesiąt spraw dotyczących wniosków o wydanie urzędowych poświadczeń tytułów własności (zaświadczeń, uwierzytelnionych kopii, uwierzytelnionych odpisów) załatwianych w Centrali oraz w Oddziale w Legnicy i Oddziale w Jeleniej Górze. Jednocześnie stwierdzono, że większość przejranych spraw dotyczyła wydania uwierzytelnionych kserokopii.

W przypadku pozytywnego rozpoznania wniosku o urzędowe poświadczenie treści przechowywanych materiałów Archiwum przy ich załatwianiu, co do zasady, w sposób poprawny stosowało przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, dalej „kpa” (Dz. U. z 2016 poz. 23, z późn. zm). W przypadku pozytywnego rozpoznania wniosku o urzędowe poświadczenie Archiwum wydawało odpowiednio do żądania:

- uwierzytelnione kopie, np. sprawy: OII-840-118/11, OIII-840-173/12, OL.6341.31.2014, OL.6341.42.2015, OL.6341.59.2015, OL.6341.111.2015,

OIII.6341.251.2014, OIII.6341.254.2014, OIII.6341.258.2014, OIII.6341.267.2014, OIII.6342.130.2015, OIII.6342.131.2015P, OIII.6342.318.2015, OIII.6342.347.2015,

- zaświadczenia, zgodnie z przedmiotem żądania zawartego w podaniu wnioskodawcy, np. sprawy: OJG-841-70/12, OIII.6342.231.2015, OIII.6342.337.2015, OIII.6342.344.2015, OIII.6342.349.2015, OIII.6342.584.2015.

W części przejranych spraw stwierdzono jednak, że Archiwum nie zawsze bezpośrednio realizowało treść wniosku, albowiem wydawało uwierzytelnione kopie pomimo, że wnioskodawca żądał poświadczenia w formie:

- odpisu, np. sprawa: OJG-840-43/12,

- odszukania dokumentacji niezbędnej do wszczęcia procedury sądowej, np. sprawa: OJG.6341.49.2013.

Archiwum wydało wypisy, pomimo, że wniosek dotyczył uwierzytelnionej kopii, np. sprawy: OIII.6341.277.2014, OIII.6341.281.2014.

W przypadku podań o wydanie urzędowego poświadczenia rozpoznanych negatywnie – Archiwum nie zawsze w sposób poprawny stosowało kpa, odmawiając wydania żądanych dokumentów w formie pisma o charakterze informacyjnym, w którym określiło, w jakich zespołach przeprowadzono bezskuteczne poszukiwania, np. sprawy: OJG-840-7/11, OJG-840-27/12, OJG.6341.26.2013, OJG.6341.10.2015, OJG.6341.41.2015, OII-840-78/12, OIII-840-175/12, OIII.6341.262.2014, OIII.6341.271.2014, OIII.6341.273.2014, OIII.6341.285.2014, OIII.6342.255.2015, OIII.6342.246.2015, OIII.6342.289.2015, OIII.6342.618.2015.

Archiwum wydało również postanowienia o odmowie wydania urzędowego poświadczenia, np. w sprawach: OIII-840-152/12, OIII-840-156/12, OIII-840-157/12, OIII-840-160/12, OIII-840-168/12, OIII-840-170/12, OIII-840-171/12, OIII.6341.8.2013, OIII.6341.18.2013, OIII.6341.19.2013, OIII.6341.34.2013. Powyższe wynika z prawidłowo zastosowanego brzmienia art. 219 kpa.

W kilkunastu sprawach stwierdzono, że Archiwum uznało się za niewłaściwe do rozpoznania wniosku, w wyniku czego przekazało podanie do instytucji właściwej do jego realizacji, np. w sprawach: OJG-840-33/11, OJG-840-4/12, OJG-840-59/12, OL.6341.45.2013, OL.6341.58.2013, OIII.6341.241.2013. Przekazując podanie Archiwum, nie zawsze, poprawnie stosowało przepisy kpa.

2. Sposób załatwienia sprawy i jej kompletność.

W przypadku pozytywnego załatwienia wniosków o wydanie urzędowego poświadczenia rozstrzygnięcia nie zawsze były adekwatne do treści żądania.

Na podstawie skontrolowanych spraw, stwierdzono, że Archiwum co do zasady wydawało żądany dokument, tj. zaświadczenie, np. sprawy: OJG-841-70/12, OIII.6342.337.2015, OIII.6342.344.2015, OIII.6342.349.2015, OIII.6342.584.2015. Podobnie w przypadku wniosków o wydanie urzędowego poświadczenia w formie uwierzytelnionej kserokopii rozstrzygnięcia w przeważającej mierze były także adekwatne do treści żądania, np. sprawy: OII-840-118/11, OIII-840-173/12, OIII.6341.254.2014, OIII.6341.267.2014, OIII.6342.38.2014, OL.6341.31.2015, OL.6341.42.2015, OL.6341.59.2015, OL.6341.111.2015, OIII.6342.130.2015, OIII.6342.11.2015, OIII.6342.318.2015.

Od powyższego stwierdzono odstępstwo w sprawach:

Archiwum wydawało zaświadczenia w przypadku wniosku o wydanie „dokumentu poświadczającego współwłasność”, np. sprawa: OIII.6342.231.2015 oraz „dokumentu”, np. sprawa: OIII.6342.435.2015.

W sprawie OIII.6342.26.2014 wniosek został złożony na obowiązującym w Archiwum formularzu. Wynika z niego, że wnioskodawca oczekuje potwierdzenia określonych faktów, w formie wypisu z akt potwierdzających powrót określonych osób do Polski oraz orzeczenia o pozostawionym mieniu (bez dookreślenia formy tego ostatniego dokumentu, np. kopia zwykła, uwierzytelniona kopia, odpis). Zasadne wydaje się więc zmodyfikowanie formularza w odpowiednim zakresie.

Archiwum wydawało uwierzytelnione kopie w przypadkach, gdy wniosek dotyczył wydania odpisu, np. sprawy: OIII.6342.469.2015, OIII.6342.469.2015, a także, gdy wnioskodawca prosił o wydanie wszelkich dokumentów, np. sprawa: OIII.6342.347.2015, lub wydanie oryginału, np. sprawa: OIII.6343.41.2015, prośby o sprawdzenie określonego zdarzenia, np. sprawy: OL.6341.22.2014, OL.6341.26.2015.

Przykładowo w sprawie OIII.6342.347.2015 wnioskodawca prosił o wydanie wszelkich dokumentów potwierdzających określony fakt. Archiwum w odpowiedzi wydało uwierzytelnione kopie. Z akt sprawy nie wynika przyczyna korekty wniosku.

W sprawie OIII.6342.41.2015 wnioskodawca prosił o wydanie oryginału dokumentu poświadczającego określone zdarzenie. Archiwum w odpowiedzi wydało uwierzytelnioną kopię żadanego dokumentu. Z akt sprawy nie wynika przyczyna korekty wniosku.

W sprawie OL.6341.22.2014 wnioskodawca zwrócił się o sprawdzenie interesującego go zdarzenia. Z podania nie wynikało natomiast, że prosił o wydanie uwierzytelnionych kopii z poszukiwanych dokumentów, a takowe zostały mu wydane. Podobnie w sprawie OL.6341.26.2015 wnioskodawca zwrócił się o sprawdzenie określonego zdarzenia, a Archiwum wydało uwierzytelnioną kserokopię.

W żadnym z ww. przykładów z weryfikowanych kontrolowanych akt nie wynikało na jakiej podstawie skorygowano przedmiot żądania.

W ocenie kontrolującego, w przypadkach, gdy z podania nie wynikało jednoznacznie w jakiej formie wnioskodawca oczekuje urzędowego poświadczenia, nie przeprowadzano w niezbędnym zakresie postępowania wyjaśniającego. Archiwum dokonywało samodzielnej korekty, decydując się wydać najczęściej uwierzytelnione kserokopie.

Biorąc pod uwagę cel zamówienia „uregulowanie spraw własnościowych” można domniemywać, że wydane przez Archiwum dokumenty były dla wnioskodawców zadawalające. W ocenie kontrolującego ustalenie rzeczywistego przedmiotu żądania powinno nastąpić poprzez przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego, a nie w efekcie samoistnej korekty.

W kilku sprawach stwierdzono, że podejmowano działania zmierzające do przeprowadzenia w koniecznym zakresie postępowania wyjaśniającego (art. 218 § 2 kpa), żądano, np. przesłania dokumentu potwierdzającego pokrewieństwo, np. sprawa: OIII.642.402.2015, przedstawienia dokumentu poświadczającego pokrewieństwo lub pisma z sądu, w którym toczy się postępowanie spadkowe, np. sprawa: OIII.6342.35.2015, przedstawienia interesu prawnego kancelarii, np. sprawa: OJG-840-43/12.

Ponadto analizując poszczególne sprawy stwierdzono, że jeżeli klient działał przez pełnomocnika, w aktach znajdowało się pełnomocnictwo wraz z dowodem wniesienia opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, np. sprawa: OJG.6341.49.2013. Odstępstwo w zakresie braku poświadczenia wniesienia opłaty stwierdzono w sprawach: OJG-840-43/12, OIII.6342.132.2015.

Zastrzeżenie kontrolującego budziła treść pism przesyłających wydawane przez Archiwum dokumenty. Brakowało informacji, że Archiwum wydaje i przesyła uwierzytelnione kserokopie. Z literalnego brzmienia tych pism wynikało bowiem, że Archiwum wydało tylko kserokopie określonego dokumentu np. w sprawach: OIII.6342.63.2015, OIII.6342.130.2015, OIII.6342.131.2015, OIII.6342.154.2015, OIII.6341.251.2015, OIII.6341.254.2015, OIII.6342.494.2015, OIII.6342.498.2015. W związku z tym, że w piśmie uwzględniono informację, że czynność nie podlega opłacie skarbowej, na podstawie ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej, można domniemywać, że wydane przez Archiwum dokumenty faktycznie były uwierzytelnionymi kserokopiami.

W przypadku negatywnie załatwianych spraw, należy stwierdzić, że Archiwum nie zawsze trzymało się treści żądania wyrażonego we wniosku.

Odmawiając w formie postanowienia Archiwum, bez względu czy wnioski dotyczyły wydania uwierzytelnionych kopii, np. w sprawach OIII-840-168/12, OIII-840-170/12, OIII.6341.18.2013, OIII.6341.34.2013, odszukania dokumentów archiwalnych oraz przekazania/udzielenia informacji, np. w sprawach: OIII-840-156/12, OIII-840-160/12, OIII.6341.8.2013, OIII.6341.19.2013, przekazania „wszelkich dokumentów” w sprawie OIII-840-152/12, sprawdzenia czy zachowały się określone dokumenty w sprawie OIII-840-157/12, posługiwało się terminem „odmawia wydania zaświadczenia”, co nie do końca pozostawało zgodne z przedmiotem wniosku.

Na podstawie postanowień wydanych w ww. sprawach, należy stwierdzić, że miały one zewnętrzne cechy aktu wydanego w zakresie administracji publicznej, tj.:

- wydane były na piśmie,
- posiadały nagłówek o treści „postanowienie”,
- zawierały datę wydania,
- wskazanie adresata,
- wskazanie podstawy prawnej rozstrzygnięcia (art. 219 kpa),
- uzasadnienie,

pouczenie o prawie zażalenia.

Dokumenty opatrzone były podpisem z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do jego wydania, tj. p.o. dyrektora Archiwum/dyrektora Archiwum. Brak było natomiast oznaczenia organu, wydane zostały bowiem na blankiecie Archiwum Państwowego we Wrocławiu (nazwa jednostki organizacyjnej).

Odmawiając w formie pisma informacyjnego Archiwum, bez względu czy wnioski dotyczyły wydania uwierzytelnionych kopii np. sprawy: OJG-840-7/11, OJG-840-27/12, OIII.6341.271.2014, OIII.6341.273.2014, odnalezienia dokumentacji archiwalnej dotyczącej określonej nieruchomości, np. sprawa: OIII-840-175/12, czy informacji w zakresie przechowywania dokumentów potwierdzających tytuł prawny w stosunku do określonej nieruchomości, np. sprawa: OIII.6341.262.2014, posługiwało się frazami: „w przechowywanych aktach [nazwa zespołu] nie odnaleziono żadnych dokumentów”, „w przechowywanych aktach [nazwa zespołu] nie odnaleziono [nazwa konkretnego dokumentu]”, „nie posiada w swoim zasobie żadnych akt dotyczących [przedmiotowej sprawy].

Odmawiając wydania dokumentów z powodu ich nie odnalezienia, Archiwum często w piśmie wskazywało na inne instytucje, do których wnioskodawca może

jeszcze ewentualnie wystąpić szukając interesujących go dokumentów, np. sprawy: OJG-840-7/11, OIII.6341.271.2014.

W sprawach, których Archiwum uznało się za niewłaściwe do rozpoznania podania przekazywało podanie właściwej instytucji zgodnie z właściwością, np. sprawy: OJG-840-33/11, OJG-840-4/12, OJG-840-59/12, OL.6341.45.2013, OL.6341.58.2013.

W oparciu o przykładowe, wyżej wymienione sprawy, stwierdzono, że przekazywanie wniosków w sprawach OJG-840-4/12, OJG-840-59/12, OL.6341.58.2013 nastąpiło w sposób prawidłowy, tj. organ, do którego podanie wniesiono uznał się za niewłaściwy w sprawie, niezwłocznie przekazał je do organu właściwego, powołując się prawidłowo na podstawę prawną przekazania, zawiadamiając jednocześnie o tym wnoszącego podanie (art. 65 § 1 kpa).

Przekazanie wniosku nastąpiło również w sprawach OJG-840-33/11, brak było jednak wskazywania podstawy prawnej przekazania.

W sprawie OL.6341.45.2013 stwierdzono, że przekazanie wniosku nastąpiło w niewłaściwym trybie. Sąd Rejonowy dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie wystąpił do Archiwum z wnioskiem o nadesłanie akt Sądu Rejonowego w Lubinie. Archiwum w sprawie uznało się za niewłaściwe, stwierdzając jednocześnie, że do załatwienia sprawy właściwy pozostaje Sąd Rejonowy w Lubinie i z tego względu przekazało mu – pismem zwykłym – podanie. Zgodnie z art. 66 § 3 kpa, jeżeli podanie wniesiono do organu niewłaściwego, a z podania wynika, że właściwym w sprawie jest sąd powszechny, organ, do którego podanie wniesiono zwraca je wnoszącemu. Zwrot podania następuje w drodze postanowienia, na które służy zażalenie.

W sprawach OL.6341.17.2015, OL.6341.50.2015 Archiwum uznało się za niewłaściwe do rozpoznania podania, w związku z tym w formie pisma informacyjnego, wskazało wnioskodawcy instytucję właściwą do jego rozpoznania. W obu przypadkach wskazane byłoby, aby w zawiadomieniu zastosować brzmienie art. 65 § 1 kpa, analogicznie do sposobu załatwienia np. spraw: OJG-840-4/12, OL.6341.58.2013.

W zakresie kompletności akt należy stwierdzić, iż akta wszystkich skontrolowanych spraw związanych z wydawaniem kopii materiałów archiwalnych do celów obrotu prawnego były kompletne.

W sprawach o wydanie urzędowego potwierdzenia załatwionych negatywnie na akta sprawy składały się: podanie wraz z ewentualnymi załącznikami oraz odpowiedź udzielona w formie:

- pisma informacyjnego, np. sprawy: OJG-840-7/11, OJG-840-27/12, OIII-840-175/12, OIII.6341.262.2014, OIII.6341.273.2014, OIII.6341.271.2014, OIII.6342.246.2014,

- postanowienia, np. sprawy: O III-840-168/12, O III-840-170/12, OIII-840-156/12, OIII-840-160/12, OIII-840-152/12, OIII-840-157/12, OIII.6341.8.2013, OIII.6341.18.2013, OIII.6341.19.2013, OIII.6341.34.2013). W wymienionych sprawach znajdowały się również potwierdzenia odbioru, a zatem doręczanie pism odbywało się w sposób zgodny z brzmieniem art. 39 kpa.

W sprawach, w których Archiwum stwierdzało swoją niewłaściwość na akta składały się: kopia podania oraz pismo przesyłające podanie do instytucji właściwej.

W przypadku spraw zakończonych pozytywnie akta nie były za każdym razem jednolite. To, co wchodziło w ich skład uzależnione było od formy, w jakiej udzielono wnioskodawcy odpowiedzi.

Jeśli Archiwum wydawało zaświadczenie na akta sprawy składało się: każdorazowo podanie (ewentualnie z załącznikami), egzemplarz wydanego zaświadczenia i pismo przewodnie do wydawanego zaświadczenia, np. sprawy: OJG-841-70/12, OIII.6342.231.2015, OIII.6342.337.2015, OIII.6342.344.2015, OIII.6342.349.2015, OIII.6342.584.2015.

Jeżeli Archiwum wydawało wypis wierzytelny na akta sprawy składało się: każdorazowo podanie, egzemplarz wydanego wypisu i pismo przewodnie do wydanego wypisu, np. sprawy: OIII.6341.277.2014, OIII.6341.281.2014, OIII.6342.469.2015. W związku z tym, że wypisy sporządzone w ww. sprawach nie podlegały opłacie skarbowej na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej, w aktach brak było pism i potwierdzeń z tego zakresu.

Jeżeli Archiwum w ramach odpowiedzi wydawało uwierzytelnione kserokopie dokumentów na akta składało się: każdorazowo podanie oraz pismo przewodnie do wysyłanych uwierzytelnionych kserokopii zawierające informacje z jakich materiałów archiwalnych je wykonano, ewentualnie informację o dodatkowych dokumentach znajdujących się w zasobie Archiwum, a dotyczących przedmiotu sprawy, np. sprawy: OIII-840-173/12, OII-840-118/11, OL.6341.31.2014, OL.6341.42.2015, OL.6341.59.2015, OL.6341.111.2015, OIII.6341.251.2014, OIII.6341.254.2014, OIII.6341.258.2014, OIII.6341.267.2014, OIII.6342.130.2015, OIII.6342.131.2015P, OIII.6342.318.2015.

Dodatkowo w aktach znajdowały się pismo informujące klienta o kosztach, w tym wysokości opłaty skarbowej i/lub dowód jej uiszczenia, np. sprawy: OJG-840-43/12, OJG.6341.49.2013.

W sprawie OIII.6341.30.2013 uwierzytelnione kopie przesyłane były za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

W ocenie kontrolującego nie ma wymogu przesyłania wydawanych dokumentów za zwrotnym poświadczeniem odbioru.

W aktach nie pozostawiano egzemplarza uwierzytelnionego dokumentu.

3. Terminowość załatwiania spraw.

Sprawy, które dotyczyły wydania urzędowego poświadczenia treści materiałów archiwalnych były załatwiane terminowo, tj. odpowiedzi na wnioski przygotowywano w terminie nieprzekraczającym miesiąca, a duża część skontrolowanych wniosków załatwiana była w terminie znacznie krótszym, np. sprawy: OJG-840-33/11, OJG-841-70/12, OII-840-118/11, OIII-840-152/12, OIII-840-156/12, OIII-840-157/12, OIII-840-160/12, OIII-840-168/12, OIII-840-170/12, OIII-840-171/12, OIII-840-173/12, OIII.6341.241.2013, OIII.6341.251.2014, OIII.6341.254.2014, OIII.6341.258.2014, OIII.6341.267.2014, OIII.6341.281.2014, OIII.6341.277.2014, OIII.6342.63.2015, OIII.6342.130.2015, OIII.6342.131.2015, OIII.6342.154.2015, OIII.6342.231.2015, OIII.6342.318.2015, OIII.6342.347.2015, OIII.6342.494.2015, OIII.6342.498.2015, OL.6341.45.2013, OL.6341.31.2014, OL.6341.22.2014, OL.6341.17.2015, OL.6341.26.2015, OL.6341.37.2015, OL.6341.42.2015, OL.6341.59.2015, OL.6341.111.2015.

4. Sposób dokonywania urzędowego potwierdzania informacji wydawanych z dokumentów.

Z posiadanych dokumentów, na potrzeby obrotu prawnego, Archiwum wydawało zaświadczenia, uwierzytelnione kopie oraz wypisy.

Zaświadczenia

W aktach spraw: OJG-841-70/12, OIII.6342.231.2015, OIII.6342.337.2015, OIII.6342.344.2015, OIII.6342.349.2015, OIII.6342.584.2015 pozostawiono egzemplarze wydawanych zaświadczeń. Dokumenty posiadały zewnętrzne cechy aktu wydanego w zakresie administracji publicznej, tj. wydane były na piśmie, zawierały oznaczenie organu, znak sprawy, posiadały nagłówek o treści „zaświadczenie”, treść potwierdzającą fakt albo stan prawny ze wskazaniem materiału, na którego podstawie nastąpiło potwierdzenie, datę wydania, wskazanie adresata oraz opatrzone były pieczęcią okrągłą Archiwum z godłem państwa.

Na wydanych zaświadczeniach nie umieszczono adnotacji o pobraniu, o niepobraniu lub o zwolnieniu z opłaty skarbowej z przywołaniem właściwej podstawy prawnej, choć obowiązek taki wynika z przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 września 2007 r. w sprawie zapłaty opłaty skarbowej (Dz. U. z 2007, Nr 187, poz. 1330).

Zaświadczenia sporządzone w sprawach: OIII.6342.231.2015, OIII.6342.337.2015, OIII.6342.344.2015, OIII.6342.349.2015, OIII.6342.435.2015, OIII.6342.584.2015 nie zawierały informacji o celu ich wydania (np. odszkodowanie, uzyskanie rekompensaty). Adnotacje o pobraniu, o niepobraniu lub o zwolnieniu z opłaty skarbowej oraz o celu wydanego zaświadczenia uwzględnione zostały w piśmie przewodnim, przesyłającym żądany dokument.

Pozostawione w aktach spraw: OIII.6342.231.2015, OIII.6342.337.2015, OIII.6342.344.2015, OIII.6342.349.2015 zaświadczenia podpisane były przez dyrektora Archiwum. W sprawach: OIII.6342.435.2015, OIII.6342.584.2015 zaświadczenia podpisał zastępca dyrektora, który posługiwał się nie pieczętą „z upoważnienia dyrektora Archiwum”, lecz swoją pieczętą funkcyjną.

Zaświadczenie wydane w sprawie OJG-841-70/12 podpisane zostało przez kierownika oddziału zamiejscowego z wyraźnego upoważnienia dyrektora Archiwum. Wydany dokument zawierał cel jego wydania, brak natomiast było adnotacji o pobraniu, o niepobraniu lub o zwolnieniu z opłaty skarbowej.

Uwierzytelnione kopie

Z uwagi na to, że w aktach spraw nie odszukano egzemplarzy wydanych uwierzytelnionych kopii, stwierdzenie ich poprawności na podstawie kontrolowanych akt nie było możliwe.

Przygotowane na wniosek kontrolującego, 2 przykładowe uwierzytelnione kopie wydane w sprawach: OIII.6341.254.2014, OIII. 6341.267.2014 pozwoliły stwierdzić, że od strony formalnej wydawane były prawidłowo. Na stronie recto kopii umieszczono odcisk pieczęci zawierającej formułę potwierdzenia zgodności wraz z podaniem daty uwierzytelnienia, która podpisana została z wyraźnego upoważnienia dyrektora Archiwum przez jego zastępcę z użyciem imiennej pieczęci, tj. imię, nazwisko, stanowisko służbowe wraz z formułą „z upoważnienia. Oznaczenie wykonano odpowiednio transparentnym tuszem, w kolorze odróżniającym się od treści kopii. Na stronie opatrzonej formułą potwierdzenia zgodności umieszczono również odcisk pieczęci określający rodzaj odwzorowania, pieczęć z godłem i nazwą Archiwum.

Na niezapisanej stronie verso umieszczono znak sprawy wraz z notą informacyjną, w której wskazano nazwę Archiwum, numer i nazwę zespołu (zbioru) archiwalnego, sygnaturę jednostki, numer strony, karty tej jednostki.

Na dokumencie zamieszczano również adnotację dotyczącą opłaty skarbowej wskazującej na podstawę prawną (bez dookreślenia jednak konkretnego artykułu) jej pobrania, zwolnienie od niej lub wyłączenie obowiązku jej zapłaty. Adnotacje potwierdzono podpisem osoby jej dokonującej.

Powyższe było zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 28 września 2007 r. w sprawie zapłaty opłaty skarbowej. Brak było natomiast podania stanowiska służbowego osoby dokonującej adnotacji (§ 4 ust. 1 rozporządzenia).

Uwierzytelnione wypisy

W aktach spraw: OIII.6341.277.2014, OIII.6341.281.2014, OIII.6342.469.2015, pozostawiono egzemplarze wypisów.

Dokument wydany w sprawie OIII.6342.469.2015 od strony formalnej sporządzony był prawidłowo. Umieszczono u góry pierwszej strony nagłówek o treści „wypis”, odwzorowano treść materiału archiwalnego w postaci tekstu ciągłego, uwierzytelniono poprzez umieszczenie na dokumencie odcisku pieczęci o treści „Archiwum Państwowe we Wrocławiu stwierdza zgodność z oryginałem” oraz pieczęci z godłem państwa wraz z podaniem daty uwierzytelnienia. Formuła potwierdzenia zgodności została autoryzowana odręcznym podpisem dyrektora Archiwum, z użyciem imiennej pieczęci zawierającej imię, nazwisko, stanowisko służbowe. Poza formułą potwierdzenia zgodności umieszczono notę informacyjną zawierającą nazwę zespołu archiwalnego, sygnaturę jednostki archiwalnej, a także numery stron (kart) zgodnie z paginacją (foliacją) tej jednostki.

Na dokumentach wydanych w sprawach: OIII.6341.277.2014, OIII.6341.281.2014 brak było uwierzytelnienia poprzez umieszczenie na dokumencie odcisku pieczęci o treści „Archiwum Państwowe we Wrocławiu stwierdza zgodność z oryginałem” oraz pieczęci z godłem państwa wraz z podaniem daty uwierzytelnienia. Ponadto dokument wydany w sprawie OIII.6341.277.2014 podpisany został przez zastępcę, który posługiwał się nie pieczęcią „z upoważnienia dyrektora Archiwum”, lecz swoją pieczęcią funkcyjną.

Na dokumentach brak było adnotacji o pobraniu opłaty skarbowej, jej niepobraniu lub zwolnieniu z niej. Informacja w tym zakresie została uwzględniona w piśmie przesyłającym sporządzony dokument.

5. Analiza wykonania zaleceń pokontrolnych z poprzedniej kontroli w odpowiednim zakresie.

W zakresie realizacji zaleceń pokontrolnych, dotyczących wydawania uwierzytelnionych odpisów i kopii materiałów archiwalnych oraz zaświadczeń na podstawie materiałów archiwalnych, przesłanych dyrektorowi Archiwum, w związku z przeprowadzoną kontrolą w dniach 6-10 czerwca 2011 r., dyrektor pismem z dnia 25 stycznia 2017 r. oraz z dnia 27 stycznia 2017 r. (znak: D.0810.1.2017) poinformował o ich wdrożeniu z początkiem stycznia 2012 r., na zorganizowanej naradzie kierowników wszystkich oddziałów kierowanej jednostki.

[Akta kontroli: zał. 6-11]

Niemniej jednak ustalono, że zalecenie w zakresie przestrzegania zasad postępowania administracyjnego dotyczącego wydawania urzędowych potwierdzeń treści materiałów archiwalnych, a zwłaszcza zachowania formy postanowień w przypadkach negatywnego załatwienia podania zostało nie w pełni zrealizowane, np. sprawy: OII-840-78/12, OIII.6341.285.2014, OJG.6341.10.2015, OJG.6341.41.2015, OIII.6342.255.2015, OIII.6342.246.2015, OIII.6342.289.2015.

Zalecenie w zakresie załatwiania spraw zgodnie z żądaniem wyrażonym w podaniu, tak co do przedmiotu żądania jak i oczekiwanej formy potwierdzenia zostało nie w pełni zrealizowane, np. sprawy: OJG-840-43/12, OJG.6341.49.2013, OIII.6341.277.2014, OIII.6341.281.2014, OIII.6342.347.2015, OIII.6342.469.2015.

Zalecenie w zakresie przestrzegania, by w piśmie przesyłającym wydawaną przez Archiwum uwierzytelnioną kserokopie wyraźnie zaznaczać, iż wysyłana jest „uwierzytelniona kserokopia”, zostało nie w pełni zrealizowane, np. sprawy: OIII.6341.251.2015, OIII.6341.254.2015, OIII.6342.63.2015, OIII.6342.130.2015, OIII.6342.131.2015, OIII.6342.154.2015, OIII.6342.494.2015, OIII.6342.498.2015.

Zalecenie w zakresie dokumentowania pobrania, niedobrania lub zwolnienia z opłaty skarbowej poprzez zamieszczanie stosownej adnotacji, zgodnie z § 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 września 2007 r. w sprawie zapłaty opłaty skarbowej, zostało nie w pełni zrealizowane, np. sprawy: OIII.6342.231.2015, OIII.6342.337.2015, OIII.6342.344.2015, OIII.6342.349.2015, OIII.6342.435.2015, OIII.6342.584.2015. Adnotacje o pobraniu, o niepobraniu lub o zwolnieniu z opłaty skarbowej zostały bowiem uwzględnione w piśmie przewodnim, przesyłającym żądany dokument, a nie na wydany dokument.

Należy stwierdzić, że zalecenie w zakresie przestrzegania zasady, by wydawane przez Archiwum urzędowe potwierdzenia były podpisywane osobiście przez dyrektora Archiwum lub osobę do tego wyraźnie upoważnioną w ogólności zostało wdrożone, wyjątek stanowią np. sprawy: OIII.6341.277.2014, OIII.6342.435.2015, OIII.6342.584.2015.

Należy stwierdzić, że zalecenie w zakresie doręczania postanowień wydawanych w trybie kpa za zwrotnym potwierdzeniem odbioru, stosowne do regulacji zawartej w art. 39 kpa, zostało wdrożone i jest realizowane.

PODSUMOWANIE

W trakcie kontroli w zakresie wydawania zaświadczeń, uwierzytelnionych odpisów i kopii materiałów archiwalnych w sprawach potwierdzania tytułów własności stwierdzono uchybienia w następującym zakresie:

1. stosowanie przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, z późn. zm.) w niepełnym zakresie w przypadku podań o wydanie urzędowego poświadczenia rozpoznanych negatywnie (art. 219),
2. niekonsekwentne doprecyzowywanie przedmiotu żądania lub dokonywanie samodzielnej korekty wniosku,
3. przy przekazywaniu podań zgodnie z właściwością do innych instytucji nie zawsze powoływano się na odpowiedni artykuł ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, stanowiący podstawę przekazania (art. 65 § 1); nieprawidłowy sposób załatwienia sprawy, gdy z podania wynikało, że właściwy w sprawie jest sąd powszechny (art. 66 § 3 kpa),
4. niekonsekwentne opatrywanie dokumentów związanych z prowadzonym postępowaniem formułą, która stwierdzałaby działanie z upoważnienia organu administracji – dyrektora AP (art. 268a kpa),
5. postanowienia zostały wydane na blankiecie jednostki organizacyjnej, a nie organu – dyrektora AP,
6. w pismach przesyłających wydawane przez Archiwum uwierzytelnione kopie niekonsekwentne przestrzeganie zapisu, że wysyłana jest „uwierzytelniona kopia”.
7. formularz w sprawach rekompensaty za mienie zabużańskie nie przewiduje wyboru formy, w jakiej powinno nastąpić potwierdzenie (dot. orzeczenia).

Przedstawiając powyższe uwagi wnoszę o realizację następujących zaleceń:

1. Przestrzeganie zasad postępowania administracyjnego w zakresie zachowania formy postanowień w przypadkach negatywnego załatwienia podania – art. 217-219 kpa.
2. Wnikliwe rozpoznawanie przedmiotu żądania wyrażonego w podaniu i w niezbędnym zakresie prowadzenie postępowania wyjaśniającego, szczególnie w zakresie dookreślenia przedmiotu żądania i formy, w jakiej wnioskodawca oczekuje potwierdzenia (zaświadczenie, uwierzytelniony odpis lub uwierzytelniona kopia). W tym zakresie unikanie korygowania wniosków, w szczególności poprzez zmianę przedmiotu żądania, zmianę oczekiwanej formy urzędowego potwierdzenia lub jej dookreślenie bez konsultacji z wnioskodawcą.

3. Wskazywanie w pismach przesyłających podania do innych instytucji podstawy dokonania przekazania (art. 65, 66 kpa).
4. Dołożenie większej staranności przy opatrywaniu dokumentów związanych z prowadzonym postępowaniem formułą, która stwierdzałaby działanie z upoważnienia organu administracji – dyrektora AP (art. 268a kpa).
5. Wydawanie postanowień na blankiecie organu administracji – dyrektora AP.
6. Przestrzeżenie by w piśmie przesyłającym wydawaną przez Archiwum uwierzytelnioną kopię wyraźnie zaznaczyć, że wysyłana jest „uwierzytelniona kopia”.
7. Modyfikację formularza poprzez stworzenie w formularzu w sprawach rekompensaty za mienie zabużańskie możliwości określenia formy urzędowego poświadczenia.

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach, jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej proszę o poinformowanie w terminie do 30 lipca 2017 r. o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oraz wykorzystania uwag i ocen pokontrolnych, a także o podjętych działaniach na rzecz ich wykonania lub o przyczynach ich niepodjęcia.

Łączę wyrazy szacunku

Wojciech Woźniak

/podpisano bezpiecznym podpisem
elektronicznym weryfikowanym przy pomocy
ważnego kwalifikowanego certyfikatu/